

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๔๕/๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร
เกี่ยวกับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ โดยนายปัญญาภุชฎี สิทธิหิต หนายความผู้รับมอบอำนาจ ยื่นคำขอลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร ขอสำเนาหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงที่ ๓ เลขที่ ๕๐๗๐ และแปลงที่ ๔ เลขที่ ๕๐๖๙ เพื่อนำไปใช้ในการบังคับคดี

สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรโดยปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรมีบันทึกท้ายคำขอปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากนาย ข. เสียชีวิต (เป็นกรณีสิ้นสุดสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดิน) ขณะนี้ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ที่ดิน ยังคงเป็นที่ดินแปลงว่างในเขตปฏิรูปที่ดิน และเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรที่มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร เหตุผลที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๕/๒๕๕๖

ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของที่ดินตามคำพิพากษาศาลจังหวัดชุมพร คดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๒๖/๒๕๕๖ มีนาย ข. เป็นจำเลย ศาลจังหวัดชุมพรมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์ของนาย ข. นำเงินชำระหนี้ และมีการชำระหนี้แล้วบางส่วน ต่อมานาย ข. เสียชีวิต ผู้อุทธรณ์ทราบว่านาย ข. เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงเลขที่ ๕๐๗๐ และแปลงเลขที่ ๕๐๖๙ โดยปลูกต้นยางพาราในที่ดินทั้งสองแปลง ผู้อุทธรณ์ต้องการยึดต้นยางพารารอกขายทอดตลาดเพื่อบังคับคดี จึงขอสำเนาหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของที่ดินทั้งสองแปลง โดยให้เจ้าหน้าที่รับรองความถูกต้อง แต่ได้รับการปฏิเสธ

ผู้แทนสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรชี้แจงว่า นาย ข. เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒ แปลง คือ แปลงเลขที่ ๕๐๖๙ และแปลงเลขที่ ๕๐๗๐ เนื้อที่รวม ๒๔- ๒ - ๘๓ ไร่ โดยปลูกยางพาราเต็มพื้นที่ ต่อมานาย ข. เสียชีวิต ตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๑๑ กำหนดว่าเมื่อเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินถึงแก่ความตาย ถือเป็นการสิ้นสุดสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดิน และที่ดินกลับคืนเป็นสิทธิของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะเป็นผู้ดูแลที่ดินดังกล่าวจนกว่าทายาทของผู้ได้รับอนุญาตจะเข้ารับโอนสิทธิการทำประโยชน์ หรือได้มีการอนุญาตให้ผู้อื่นเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไป กรณีที่ดินแปลงเลขที่ ๕๐๖๙ และเลขที่ ๕๐๗๐ ทายาทของนาย ข. ยังไม่ได้ยื่นขอรับโอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวแต่อย่างใด ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นสิทธิของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลเกี่ยวกับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรได้สำเนาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ขอแล้ว แต่ไม่อาจรับรองความถูกต้องให้ได้ เนื่องจากนาย ข. สิ้นสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวแล้ว และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรต้องดูแลที่ดินเพื่อผลประโยชน์ของทายาท นาย ข. หากมีการยื่นขอรับโอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินในภายหลัง หากรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารและมีผลทำให้เกิดการตัดต้นยางพาราเพื่อบังคับคดี จะเกิดผลเสียหายแก่ทายาท นาย ข. ซึ่งจะผู้รับโอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินคนต่อไปได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๕/๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ คือ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงเลขที่ ๕๐๖๙ และแปลงเลขที่ ๕๐๗๐ อันเป็นเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินของผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของจังหวัดชุมพร ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว และประสงค์จะได้ข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี จึงมีเหตุอันสมควรที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ทราบได้ แต่เนื่องจาก นาย ข. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินได้เสียชีวิต และตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๑๑ กำหนดว่า เมื่อเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินถึงแก่ความตาย ถือเป็นการสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และที่ดินกลับคืนเป็นสิทธิของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะเป็นผู้ดูแลที่ดินดังกล่าวจนกว่าทายาทของผู้ได้รับอนุญาตจะเข้ารับโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรือได้มีการอนุญาตให้ผู้อื่นเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไป การโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินทางทะเบียนจะกระทำโดยบันทึกชื่อผู้ได้รับอนุญาตในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามลำดับจนถึงผู้ได้รับอนุญาตคนปัจจุบัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ยังไม่มีการโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินทั้งสองแปลงนั้นให้กับทายาทของ นาย ข. หรือบุคคลอื่น ฉะนั้น ชื่อผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงเลขที่ ๕๐๖๙ และแปลงเลขที่ ๕๐๗๐ จึงยังเป็นชื่อของนาย ค. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยปรากฏชื่อของนาย ค. เป็นผู้ได้รับอนุญาตจึงไม่ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงในปัจจุบัน และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารงานปฏิรูปที่ดินได้ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า ในการรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อุทธรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรควรบันทึกข้อความเกี่ยวกับการสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนาย ค. ไว้ด้วย เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวถูกต้องตามความเป็นจริง และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๕/๒๕๕๖

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรเปิดเผยหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงเลขที่ ๕๐๖๙ และแปลงเลขที่ ๕๐๗๐ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ โดยบันทึกข้อความเกี่ยวกับการสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับอนุญาตไว้ด้วย

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายฮึกหาญ โตมรศักดิ์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบุลย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์